

ZPRÁVY

SPOLEČNOSTI PRO VĚDY
A UMĚNÍ - CZECHOSLOVAK
SOCIETY OF ARTS AND
SCIENCES IN AMERICA, INC.

SVU

ROČNÍK IX.

LISTOPAD - PROSINEC 1967

ČÍSLO 9-10

RADOSTNÉ VÁNOCE

A

ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

OSKAR KOKOSCHKA, KOLOMAN SOKOL A JOHANNES URZIDIL ČESTNÝMI ČLENY SVU

Jak jsme již oznámili, letošní valné shromáždění společnosti pro vědu a umění, které zasedalo v Montrealu, udělilo čestné členství SVU malíři Oskaru Kokoschkovi, Kolomanu Sokolovi a spisovateli Johannesu Urzidilovi.

Malíř OSKAR KOKOSCHKA se narodil v r. 1886 v Pöchlarnu v Rakousku, syn pražského rodáka. Absolvoval vídeňskou umělecko - průmyslovou školu; před uměleckou veřejnost vystoupil poprvé v r. 1908 na výstavě "Wiener Werkstätten". Vzбудil pohoršení v konservativních kruzích svými psychologickými postřehy, které analysovaly dobovou morbidnost. Po první světové válce působil po dobu 5ti let jako profesor umělecké akademie v Drážďanech. Cestoval pak po všech dílech světa a maloval krajiny, které vyjadřují jejich vyhraněnou individualitu podobně jako dříve jeho portréty. Od roku 1933 až do okupace žil v Praze; v této době vznikly jeho četné obrazy Prahy a portrét T. G. Masaryka. Během druhé světové války žil v Londýně, od r. 1953 žije ve Ville-neuve na ženevském jezeře. Jeden z jeho obrazů Hradčan a Karlova mostu byl letos vystaven v domě umění na výstavě Expo 67 v Montrealu. Kokoschka je také autorem hry o Janu Amosu Komenském.

Malíř KOLOMAN SOKOL se narodil v r. 1902 v Liptovském sv. Mikuláši. Studoval na akademii výtvarných umění v Praze se Švabinským, Rambouskem a Šimonem. Byl profesorem na škole umění v Mexiku a po válce krátce na vysoké škole technické v Bratislavě. Vystudoval v Praze, Brně, Bratislavě, v Paříži i řadě jiných měst v západní Evropě, Americe a Kanadě. Kopie jeho kresby "Hurikán" byla vydána v dubnu 1965 jako příloha časopisu "Proměny."

Koloman Sokol žije v Bryn Hawr, v Pensylvánii.

JOHANNES URZIDIL, spisovatel, literární historik a překladatel, se narodil v Praze v r. 1896. Je autorem celé řady knih o Praze a Československu, jako na př. "Goethe in Böhmen" (Goethe v Čechách), "Die verlorene Geliebte" (Ztracená milenka, t. j. Praha), "Hollar, der Kupferstecher des Barock", německy, česky a anglicky, 1936-1941, "Zeitgenössische Maler der Tschechen" (Soudobí čeští malíři, 1936), "Tschechen und Slowaken" (Češi a Slováci, příspěvek do knihy "Die Welt der Slaven", 1960), "Prager Triptychon" (1960), "Da geht Kafka" (1965-66), a "Prag, Glanz und Mystik einer Stadt" (Praha, sláva a mystika jednoho města, 1966). Rakouskou vládou byl jmenován profesorem. Žije v Kew Gardens v New Yorku. Společnost pro vědu a umění mu odevzdala diplom členství na banketě v hotelu Waldorf - Astoria v sobotu večer, dne 11. listopadu 1967.

Čestné členství SVU obdrželi v letech 1960-1966 (v abecedním pořádku):

J. Em. Josef kard. Beran, Marx Brod, Vladislav Brdlík, František Dvorník, Marie Heritesová, Roman Jakobson, Karel B. Jirák, Rafael Kubelík, Jan Lowenbach, Josef Martínek, Alice Masaryková, Zdeněk Němeček, Otakar Odložilík, Albín Polášek, Howard A. Rusk a Ján Slezák.

NÁŠ KULTURNÍ PŘÍNOS

KAREL HUJER, významný astronom, je stejně znamenitým novinářem, jehož úvodníky, uveřejňované v The Chattanooga Times, budí zaslouženou pozornost. 27. října, prof. Hujer uveřejnil článek "Voice of History Warns Europe: Unite or Die" a 10. listopadu článek "At Prague: What the Scientists didn't see", v němž popisuje astronomický kongres v Praze, mluví o věži ze slonoviny, v níž žijí režimní vyvolení, o recepci v

Černínském paláci (paláci, "z něhož vyskočil J. Masaryk a nechal za sebou zavřené okno"), kde se stoly prohýbaly pod nejdražšími pochoutkami a kde víno a likéry tekly proudem. A zatímco "privilegování vězňové věže ze slonoviny a jejich hosté se skvěle bavili," tři sta československých spisovatelů, umělců a vědců připravovalo manifest k svědomí světa v jejich zápase s despotismem. A, píše dr. Hujer, krátce po astronomickém kongresu u Českých Velenic, pohraniční stráž střelila po české rodině, pokoušející se o útěk. Postřelený desetiletý chlapec hranici nepřekročil.

Je přízračné pro prof. Hujera, že ve své obdivuhodné práci neustal ani po dvou mrtvicových záchvatech. Jeden ze svých článků dopsal v nemocnici po druhém záchvatu. Přejeme tomuto skvělému synu národa brzké uzdravení.

(Není bez zájmu avostí, že redaktor The Chattanooga Times, Martin Ochs, je vnukem Adolfa Ochse, zakladatele The New York Times, který se narodil v Dobrušce, kde je na vlastní přání také pochován. Bohužel, jeho hrob byl nacisty zrušenoš.)

JOSEF KRATOCHVÍL, který přednáší o psychologii zvířat na vysoké škole technické v Stuttgartu, vedl nejprve studijní výpravu do Jižní Afriky a v létě navštívil se svými studenty polární končiny Norska.

Z německého tisku se, mimo jiné, dovídáme, že měl řadu přednášek o jihoafrickém ptactvu, doložených filmem a zvukovým pásem. Po zkušenostech v Jižní Africe zamýšlí zavést domácí chov antilop v Německu.

V severních končinách, hlavně na Lofotech, studoval život polárních zvířat, na souši, na vodě i pod vodou. Letos vydal, kromě jiného, i norské pojednání o sobech.

MARIE WINN - MILLER, členka SVU, absolventka Radcliffe College

a Columbia University, choť dirigenta Baltimore Symphony - Allana Millera, vydala v nakladatelství Simon and Schuster, "The Fireside Book of Children Songs". Knihu, která též obsahuje několik českých písniček, vybral si Book-of-the-Month Club jako jednu ze svých premií. Marie Winn rovněž napsala "The Play Group Book", která vyšla v nakladatelství The Macmillan Co. v New Yorku. M. Winn je dcerou známého newyorského psychiatra, profesora na New York Medical College, dr. Josefa Winna. (Dr. Winn je též členem SVU, píše básně pod pseudonymem Alcantara).

MANN a Dr. ZDENKA FISCHMANNOVÁ v Corony v Kalifornii, oba členové SVU, se zúčastnili mezinárodního psychotherapeutického kongresu ve Wiesbadenu v západním Německu. Dr. V. Fischmann přednášel o kalifornském rehabilitačním středisku pro léčení osob propadlých omamným jedům, a paní dr. Zdenka Fischmannová přednášela o terapii hudbou. Po návratu z Evropy dr. Fischmannová začala své přednášky jako lektorka na hudební fakultě university Jižní Kalifornie v Los Angeles.

VLADIMÍR OBRCIAN obdržel cenu Arthura Wellingtona za práci "Verazano Narrows Bridge desing of tower foundation and anchorage". Dr. Obrcian byl rovněž jmenován přednostou výzkumu Departmentu dopravy, Federal Highways Administration, Bureau of Public Roads, offices of Research and Development.

MIROSLAV RECHCÍGL ml., jehož vědecká práce si získává čím dále tím většího uznání v amerických i mezinárodních vědeckých kruzích, uveřejnil obsáhlé články o SVU v Archives Internationales D'Histoire des Sciences, svazek 19, 1966, str. 282-283, a Osterreichische Osthefte, ročník 9, sešit 5, str. 418 - 429.

FRANK MUNK, profesor politických věd na Portland State College, vydal ve španělštině překlad své kni-

ky "Atlantic Dilemma". Kniha vyšla nákladem Editorial Hispano - Euro-pea v Barceloně. O knize napsal vy-soce pochvalnou recenzi v Revists de Estudios Politicos dr. Tomas Zamo-ra.

JOSEPH F. ŽÁČEK, profesor his-torie na University of California, se účastnil mezinárodní konference ma-d'arské historické společnosti v Bu-dapešti (23. - 26. srpna) a centeniál-ní konference o Rakousko - Uherském vyrovnání z r. 1867, sponzorované Slo-venskou Akademií věd v Bratislavě (28. srpna-2. září), na níž přednesl přednášku na téma "Palacký a vy-rovnání". Cesta prof. Žáčka byla umo-žněna finanční podporou American Council of Learned Societies a Center for Russian and East European Stu-dies kalifornské university v Berke-ley. Spolu s Janem Trískou a jinými, prof. Žáček uveřejnil v Proceedings of the Institute of World Affairs (Uni-versity of Southern California, XLII 1967. pp. 21-38) výsledky symposia pod názvem "European Integrational Schemes, East and West". Prof. Žá-ček dále vydal studii History of Ru-ssia: The Soviet Union, 1917 - Pre-sent. Na zasedání americké historic-ké společnosti v New Yorku, v pro-sinci 1966, přednesl přednášku "The Virtuosi of Bohemia": The Royal Bohemian Society of Sciences". Prof. Žáček je rovněž jedním ze dvou ad-ministrátorů pětiletého studijního projektu sponzorovaného Russian and East European Studies Center kali-fornské university, jehož předmětem je "European Integration: Problems and Prospects in Eastern Europe."

E. K. J. ŘEZNIČEK byl jmenován holandskou královnou řádným pro-fesorem dějin umění na universitě v Utrechtu.

K. B. JIRÁK odešel dnem 1. září t. r. do výslužby jako professor emeritus na Chicago Musical College při Rooseveltově universitě. Působil na ní

od června 1947, tedy plných 20 let. Poslední tři léta dirigoval studentský symfonický orchestr Rooseveltovy university, na jehož každém prog-ramu uváděl české skladby. Chica-go Musical College oslavuje v to-mto akademickém roce 100. výročí své-ho založení.

K těmto oslavám objednalo od prof. Jiráka novou skladbu:

Trio pro housle, violoncello a kla-vír, op. 89, jež bude po prvé provedeno na prvním ze slavnostních kon-certů dne 13. prosince členy profesor-ského smyčcového kvarteta a pianis-tou Rob. MacDowellem. Od září t. r. přednáší prof. Jiráka na Chicago Con-servatory College, hudební škole sta-ré rovněž přes 100 let.

ZDENĚK SUDA, redaktor svobod-né Evropy, vydal francouzskou kni-hu La division Internationale du tra-vail - le Systeme communiste face a l'integration.

Kniha vyšla: A. W. Sijthoff, Leyden, Holand. - Má 188 stran; cena 17. 50 holandských zlatých.

Kniha byla vyznamenána Kulturním výborem Evropské rady ve Štrasbur-ku.

Obsah: V zemích "Rady vzájemné hospodářské pomoci" nepodařil se ko-munistickým vládám pokus o úzkou výrobní specialisaci a regionální au-tarkii na rovině nadnárodní; komunis-mus jako politický a hospodářský sy-stém vylučuje integraci v pravém smyslu slova; komunistický nacio-nalismus je daleko virulentnější než jeho "kapitalistická" odrůda.

FRANT. SMETANA, od loňského ro-ku profesor hry na violoncello na Iowa State University v Ames, byl jmeno-ván dirigentem synfonického orches-tru ve Fort Dodge, Iowa, pro sezonu 1967 - 68. Na jednom z koncertů vys-toupí též jako sólista v Dvořákově lo bude hrát se synfonickým orches-čellovém koncertu h-moll. Totéž dí-trem v Ames. V dubnu příštího roku provede čellový koncert Antonína

Krafta za doprovodu McGill Chamber Orchestra v Montrealu.

MILOŠ M. ŠEBOR, profesor geografie na státní technologické universitě v Cookeville, Tennessee, člen výboru SVU, přijal s účinností od září 1967 profesuru urbanistiky a sídlištního výzkumu v geologické sekci státní koleje (Weber State College) v Ogdenu, Utah. V roce 1966-67 se dr. Šebor věnoval zpracování výsledků své studijní cesty do Irska a Skandinávie v létě 1966, jichž část byla publikována státní plánovací komisí v Nashville pod názvem "Planning Land-Locked Cities" (Plánování měst pod přírodní uzávěrou.) V dubnu 1967 se dr. Šebor účastnil sjezdu Společnosti amerických zeměpisců v St. Louis, kde podal referát o politickém zeměpise v oblastním plánování.

ODEŠLI N Á M

Z Washingtonu D. C. došla smutná zpráva, že tam dne 8. listopadu zemřela vzácná žena a vlastenka paní Jarmila Němcová, členka SVU a manželka Dr. Jaroslava Němce, jednoho ze zakladatelů SVU. In memoriam zesnulé byl zřízen při SVU Pamětní fond Jarmily Němcové. Příspěvky na Fond přijímá ústředí SVU v New Yorku Dr. Jaroslav Němcovi vyslovujeme upřímnou soustrast.

V Chicagu zemřel dne 7. září člen SVU, p. Antonín Jandáček. Ve staré vlasti byl politicky činný v lidové straně a v Tiskovém odboru presidia ministerské rady v Praze. Doma i v exilu se věnoval novinářství. Kromě románu "Drobní velikáni" vydal řadu drobných publikací. Rodině zesnulého vyslovujeme upřímnou soustrast.

V září zemřela paní Olga Wellkova, choť prof. René Wellkovi. Prof. Wellkovi a jeho rodině vyslovujeme hlubokou soustrast.

PAMĚTNÍ FOND JARMILY NĚMCOVÉ PŘI SVU

Čl. 1. Účelem fondu jest opatřit finanční prostředky k publikování his-

torie národa českého a slovenského v jazyce anglickém.

2. Prostředky fondu tvoří dar Jaroslava Němce v částce nejméně \$500, příspěvky přátel zesulé Jarmily Němcové a dary dalších osob, které vidí potřebu publikace tohoto druhu.

3. O volbě autora či autorů této knihy, o jejím obsahu a rozsahu rozhodne předsednictvo SVU po doporučení publikační komise SVU.

4. Jako nakladatel na titulní stránce publikace bude uvedeno:

Jarmila Němcová Memorial Fund at the Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc.

5. Fond bude veden odděleně od ostatního účetnictví SVU.

TRYZNA ZA HELENU KOŽELUHOVOU. Přátelé dr. Adolfa Procházky a zesulé Heleny Procházkové - Koželuhoové uspořádali 6. června v místnostech SVU v Novém Yorku smuteční schůzi. Se zesnulou dr. Koželuhoovou se rozloučilo kratšími projevy několik řečníků. Předsedal prof. Rudolf Šturm.

KANADŠTÍ SLAVISTÉ konali svůj II. všekanadský slovanský kongres na Ottawské universitě 9. až 11. června. Na programu bylo několik bodů, týkajících se českých a slovenských věcí. Prof. Joe Malík přednášel na téma: Co dali Češi Americ; o jeho referátu pak diskutovali prof. Jiří Kolaja a prof. Jaroslav Rudnycký, kteří jsou - stejně jako dr. Malík - členy SVU. Dr. J. M. Kirschbaum měl na sjezdu přednášku o přínosu Slováků kanadské kultuře. V rámci sjezdu se konal umělecký večer, na kterém byly předvedeny slovenské tance a národní písně.

MEZINÁRODNÍ BIBLIOGRAFIE O NÁS. Proměny, čtvrtletník SVU, a jejich články jsou letos poprvé uvedeny v publikaci MLA International Bibliography for 1966, kterou právě vydala Modern Language Association of America. Vedle Proměn jsou v bibliografii, vycházející každý rok ná-

kladem asi 40 tisíc výtisků, indexovány čs. časopisy Plamen, Literární noviny, Kulturní život, Slovenské pohľady, Česká literatura, Slovenská literatúra, Slovo a Slovensko (a s nimi ovšem na dva tisíce dalších časopisů vycházejících ve všech zemích světa ve více než 150 jazycích). V redakční radě bibliografie působí od podzimu min. roku prof. Rudolf Šturm jako Associate Bibliographer.

SOCIOLOGICKÝ ČASOPIS, vycházející v Praze péčí Čs. akademie věd, přinesl nedávno (roč. 2, č. 5) článek "Příspěvek k teorii soukromého chování" z pera člena SVU prof. Jiřího Kolaji a prof. A. W. Fostera. Před tím už byla v časopise uveřejněna recenze Kolajovy knihy *Workers' Councils: The Yugoslav Experience*. Dr. Kolaja, rodák z Brna, přednáší sociologii na McMaster University v Hamiltonu v Kanadě.

LEDNOVÉ PROMĚNY, zahajující pátý ročník tohoto čtvrtletníku SVU, po úvodníku, připomínajícím půl století Československé republiky, přinesou básně Javora, Jeníkové, Kociána, Listopada a Severského. Josef kardinál Beran píše o první dívčí škole v Praze, Věra Stárková zahajuje Březinův rok úvahou o vnitřním světě Otokara Březiny, Dr. Andrej Eliáš uveřejňuje studii o pracovních silách v československém zemědělství a Antonín Kratochvíl pokračuje ve svém líčení situace na československé kulturní frontě. Poněvadž Masaryk Publication Trust oznámil, že k 28. říjnu 1967 vyjde třetí díl Masarykova díla "Rusko a Evropa", Ladislav Radimský přináší malý příspěvek k debatě o tomto velkém díle. Dr. Jiří Veselý říká "Slovo k psychologickým testům a k psychoanalýze" a profesor Josef Kratochvíl uveřejňuje výsledky své cesty ke Křovákům v poušti Kalahari. V rozhovorech píše S. J. Velinský o "svůdnosti formule" a Miloš M. Šebor věnuje článek "Memoriae Adalbert Stifter". Beletrie je zastou-

pena prózou Františka Listopada a povídkou Jiřiny Benadové-Fuchsové. Kritiky a recenze ukončí číslo.

Proměny lze předplatit (\$5 ročně, pro členy SVU \$4 ročně) na adrese: 381 Park Avenue South, New York, N.Y. 10016, USA - tel. 212-686-4220. - **ZÁZNAMY**

Rodina Sutnarových Venuší se rozrůstá - opožděná zpráva o výstavě v New Yorku.

Sutnar měl novou výstavu obrazů koncem předešlého roku, tentokrát po šest týdnů, ve středu New Yorku, v nové, prostorné "S-D" galerii v blízkosti Musea moderního umění. Olga Gueft, hlavní redaktorka "Interiors", výstižně charakterizuje atmosféru výstavy takto: "... Oněch třiaadvacet obrazů představuje novou fázi tvorby starého mistra moderního grafického umění, Ladislava Sutnara. Všechny jsou 'Venuše', brilantní, v rozkošně zářících barvách: rudě-fialové, rumělce, hluboké královské modři, smaragdové zeleni a citronové žlutí. Jejich model je vždy tentýž - opravdová Venuše — nikdy morbidní, nikdy vulgární, nikdy profání podle Sutnara — ale pokaždé, definitivně erotická. Jaké velké překvapení, zvláště proto, že přichází od obvykle hluboce vážného Sutnara, — a něco, co je výborným lékem proti tomu, co vás bolí..." (Otevření výstavy se zúčastnilo 400 hostů. Také celková návštěva byla nadprůměrná.)

Anthony L. Vaněk, studující na University of Illinois pod NDEA Title IV Fellowship in Linguistics, podnikl v srpnu a září studijní cestu po východní Evropě pod záštitou Centre for Russian Language and Area Studies of the University of Illinois, během níž přednesl přednášku "On Some Problems in the Phonology of Czech Conjugation" na 10. mezinárodním sjezdu slavistů v Bukurešti (28. srpna - 2. září 1967). Tato přednáška bude uveřejněna ve vybraném svazku přednášek, **Recent Developments in Linguistics**, redigovaném Dr. M. Bier-

wischem z Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Anthony L. Vanek se během zájezdu rovněž zúčastnil 6. mezinárodního sjezdu fonologických věd v Praze (5. - 8. září 1967), přednesl dvě přednášky v Institutu za serpski ludospyt v Budyšině na téma "Lužická osada Serbín v Texasu" a "Soudobý vývoj transformační lingvistiky ve Spojených Státech", a zprostředkoval výměnu knih mezi knihovnou illinojské university a nakladatelstvími v Československu, Polsku a východnímu Německu.

Pavilón štátu New York na svetovej výstave v Montrealu, dielo slovenského architekta - Ideový projekt a aj detailné vypracovanie pavilónu štátu New York na svetovej výstave v Montreale bol dielom architekta slovenského puvodu Félix S. Gulu z New Yorku. Félix sa narodil na Slovensku v Pečeňadoch pri Piešťanoch a do USA prišiel ako 5 ročný chlapec.

P. Kardinál Dr. Josef Beran, čestný člen SVU, predsedal koncom srpna, v severoitalském městečku Gazzada, druhému pracovnímu sjezdu Českého náboženského střediska "Velehrad". Sjezd trval plně tři dny.

Z členů SVU se sjezdu zúčastnili: dr. Karel VRÁNA, sekretář Křesťanské Akademie, dr. Ant. KRATOCHVÍL a dr. Alexandr HEIDLER, redaktorů Radiá SVOBODNÁ EVROPA. - Dr. Vrána měl přednášku o poslání Křesťanské Akademie. - Akademie bude čtvrtletně vydávat tištěné "STUDIE". Redakce byla svěřena dr. Skalickému a Ivanu Jelínkovi.

Detektivka a sociologie. Prof. dr. Josef S. Rouček otiskl v tokyjském časopise The Study of Current English delší studii nazvanou: The Detective, Mystery, Murder, and Spy Story in Its Sociological Aspects. Studie vycházela na pokračování od června 1966 do ledna 1967. Nyní ji časopis vydal jako zvláštní otisk japonsky a anglicky. - V dubnu přednášel prof. Rouček na Státní universitě v Monta-

ně na téma: Odcizená mládež v odcizené společnosti. (Dr. Rouček, rodák ze Slaného v Čechách, působí na University of Bridgeport ve státě Connecticut.)

"STUDIE", které Křesťanská Akademie v Římě začala tisknout v nové úpravě, přináší v prvním čísle, kromě jiných, tyto příspěvky:

1. Felix Mikula: Dědičný hřích a moderní člověk;
2. Antonín Kratochvíl: "Nová vlna v Československém filmu";
3. Karel Vrána (Želivan) : Bůh a moderní literatura;
4. Ladislav Radimský: Mysterium "Roncalli".

Dr. Ladislav Feierabend vydal knihu: Soumrak Československé Demokracie, věnovanú "Mrtvým a živým účastníkům slovenského povstania v roce 1944 a pražskej revolúcie v roku 1945." Knihu možno objednať u autora, 3821 Newmark St. N. W. Washington, D. C. 20016. Vo svojej knižke dr. Feirabend za zaobera záverečnými fázami československej vlády v Londýne, úverovými jednami v Kanade, Spojených Štátoch a Spojených Národoch, UNRA, ako aj politickým vyvojom po povstání na Slovensku a po revoluci v Praze. Kniha bude iste významným dokumentom pre historikov, súčasnikov súčasnej doby a treba si len priať, aby účastníci revolučných akcií vojnových a povojnových zaznamenávali, ako Dr. Fierabend, svoje osobne poznatky, zážitky a udalosti, ktorých sami boli svedky alebo účastníci.

Otto Ulč, člen SVU, bývalý okresní soudce v Plzni a ve Střibře v letech 1956-1959, nyní profesor pol. nauk na State University of New York, Harpur College v Binghamtonu, je autorem článku "Class Struggle and Socialist Justice - The Case of Czechoslovakia" (Třídni boj a socialistická spravedlnost - případ Československa), který vyšel v zářijovém čísle

The American Political Science Review na str. 727-743.

Nové časopisy. Universitní kolej Loyola v Montréálu začala vydávat čtvrtletník Canadian Slavic Studies - Revue Canadienne d'Études Slaves.

První číslo obsahuje několik významných bohemik a slovenik. Hodný pozor je tu především článek "Space Law in the Socialist Countries of Eastern Europe: Czechoslovakia, Hungary and Yugoslavia", jehož spoluautorem je dr. V. Kopal z Čs. akademie věd. The Florida State University Slavic Papers přináší ve svém čísle jako úvodní článek kratší studii Victora S. Mamateye "Wilson and the Restoration of Poland". Slovenská lingvistička Elisabeth Pribičová v článku "Some Problems in Czech Prosody" se zamýšlí nad přízvukem a délkou českých slabik.

Josef S. Rouček se dožil 30. září šedesáti pěti let. Přišel do USA z rodného Slaného v roce 1921, získal doktorát filozofie na New York University a pak působil na několika vysokých školách, až byl roku 1946 jmenován přednostou odd. politických věd a sociologie na Bridgeport University ve státě Connecticut. Tam setrval až do odchodu na odpočinek v létě t. r. Dr. Rouček je autorem, spoluautorem nebo editorem téměř jednoho sta knih a články a knižní recenze, které uveřejňuje v americkém, španělském, německém a italském odborném tisku, jdou snad do tisíců. Nejnovější publikací prof. Roučka je kniha pro mladé čtenáře The Czech and Slovak in America, kterou právě vydalo nakladatelství Lerner v Minneapolis.

Publikace o cestě kardinála Dra Josefa Berana po Spojených státech a Kanadě.

Sekretariát p. kardinála Berana, českého člena SVU, v Římě vydal právě jako soukromý tisk knihu "Novým Světem" na křídovém papíře a obsahující 80 stran krásných fotografií.

V knize je také proslov p. kardinála před Shromážděním Společnosti pro vědy a umění a projev na banketu ve Washingtoně D. C., v němž se p. kardinál pochvalně zmiňuje o SVU.

Knihu lze obdržeti u National Alliance of Czech Catholics, 2636 S. Central Park Ave., Chicago Illinois, 60623. Svaz čs. katolíků prosí, aby při žádosti o zaslání knihy bylo pamatováno příspěvkem na akce p. kardinála Berana v Římě.

Nákladem Kentucky University Press vyšla kniha The Immigrants' Influence on Wilson's Peace Policies. Vznikla z cyklu přednášek na La Salle College, Philadelphia, Penn., a redakci měl tamní profesor Joseph P. O'Grady. Ve svazku, který má více než tři sta stran, jsou dva příspěvky členů SVU: Profesor Otakar Odložilík vypsál činnost českých organizací ve Spojených státech obzvláště od příjezdu T. G. Masaryka do Chicaga. Profesor Victor S. Mamatey vyšetřil stanovisko Slováků a Podkarpatských Rusinů a řadou nových poznatků doplnil svou znamenitou knihu The United States and East Central Europe, 1914-1918.

Prof. dr. Otakar Odložilík, bývalý profesor Karlovy University v Praze, čestný člen SVU, t. č. profesor na Pennsylvanské universitě, se zúčastnil husovského symposia v Praze na podzim 1965. Čtvrtletník Svědectví, číslo 31, jaro 1967 str. 353 pzn. 53, z něhož tuto zprávu čerpáme, cituje poznámku z "Dějiny a současnost", č.11-65, že "i tento emigrant se účastnil diskuse jako každý jiný." Svědectví v č. 23,27 a 31 se zabývá (Pavel Tigrid) zevrubně a dokumentárně otázkou: "Politická emigrace v atomovém věku" a dochází k závěru - jistě kontroverznímu, že "Bilance těchto návštěv (nejen finanční) není vždy v neprospekch režimu. Ale tento prospěch je nepatrný u srovnání s klady, které přináší celé společnosti, jež se stává více otevřenou "(1. c. pozn. 53).

Paňi Božena Šeborová, lektorka moderních jazyků na katolické střední škole v Ogdenu, Utah, dokončila tříleté studium na Akademii umění (Art Instruction Schools) v Minneapolis, Minnesota, a dosáhla diplomu v malbě a v příbuzném umění (Certificate of Art). Pokračujíc v postgraduovaném Graduation in Painting and Related studiu, paňi Šeborová si zvolila ilustraci knih.

Nová bohemika. A rovněž slovenika. Našli jsme je v posledním čísle The Slavic and East European Journal (Vol. XI, No. 2), které přimáší studii Aleše Hamana z Čs. akademie věd a člena SVU Pavla Trenskeho z Fordham University: Man Against the Absolute - The Art of Karel Čapek. Mimoto jsou zde recenze knih Romana Jakobsona (Phonological Studies), J. M. Kirschbauma (Ján Kollár - Slovak Poet of Panslavism) a René Wellka (History of Modern Criticism IV.). Také nové dvojčíslo Zeitschrift für die Geschichte der Juden (IV. Jahrgang, Number 2-3), vycházející v Tel Avivu za redakce brněnského rodáka Hugo Golda, obsahuje český a slovenský materiál: o židovských zlatnících na dvoře Rudolfa II., bratislavští příbuzní básníka Heinricha Heineho atd.

Rudolf Šturm byl jedním ze čtyř profesorů, kteří 1. listopadu od 7 do 8 večer v televizi ve Schenectady, N. Y. (Education TV, Chanel 17) rozmlouvali o izraelsko-arabském sporu a odpovídali na otázky posluchačů. Prof. Šturm v úvodním projevu přirovnal situaci Izraele s postavením ČSR za Mnichova, kdy nacisté tvrdili, že Československo ohrožuje pětkrát větší Třetí říši. — Dr. Šturm byl zvolen předsedou American Professors for Peace in the Middle East na universitní koleji Skidmore.

Pavel Javor, člen SVU, pôsobiaci na Francúzskej univerzite v Montreále, napísal román Kus života ťažkého vydaný —r. 1967— nakladateľstvom

Nového domova v Torontě —978 Queen Street W., Toronto 3, Ontario, Canada - cena 10 kanadských dolárov.— Kniha pojednáva o krutých osudoch českej dediny a roľníckej mládež po čas nacistickej okupácie. V románe sa odzrkadľuje aj ťažký osud autora tak za vojny ako aj od r. 1945 vo vlasti a v exile. Ako sám píše, toto dielo "nechce byť ani vernou autobiografiou ani úplnou fikciou." Užívá plných občianskych mien niektorých zomrelých osôb "v pokuse o vysvetlenie ich nesmierne ťažkého postavenia v totalitnom režime" a dodáva, že sa v Československu "zatvrdilo mlčalo a mlčí o obetiach českej dediny a o jej úspešnom boji proti nacizmu." V svojej knihe Kus života ťažkého Pavel Javor nakreslil obraz, osud národov Československa, ako aj ktorý ilustruje hĺbku tragédie a krutý osud jeho vlastný . . . Edícia Nového domova už predtým vydala zbierku Javorových veršov Daleký hlas.

Dr. Victor M. Fic řádný profesor v oddělení politických věd na čínské universitě Nanyang v Singapore, súčastnil se XXVII. mezinárodního sjezdu orientalistů na Michiganské universitě, kde přednesl zprávu o zahraniční politice Singapuru. Po sjezdu Dr. Fic obhájil svoji disertační práci na Columbijské universitě v New Yorku na doktorát v mezinárodním právu a vztazích. Svůj první doktorát Dr. Fic získal v asijských studiích v indické škole mezinárodních vztahů, v Nové Delhi.

Viola a Hoboj, Alcantarova přednáška na 3. sjezdu SVU vyšla v posledním čísle Svědectví (VIII-31-67, red. Pavel Tigríd) pod titulem Zapomenutý Karel Hlaváček.

Masarykove dopisy

Profesor Josef Jirásek, ktorý sa nachádza vo výslužbe - je už 83 ročný - v Brne, zbiera Masarykove dopisy Američanom alebo americkým inštitúciám a dopisy, ktoré pisali Ame-

ričania a americké inštitúcie Masarykovi.

Dr. Jirásek se obrátil na nás s prosbou, aby sme mu pomohli pri zbieraní týchto dopisov. Obraciame sa preto na Vás s prosbou o Vašu laskavú ohotu a spoluprácu. Praje si mať mikrofily týchto dopisov keďže prirodzene originály sú príliš vzácne a nikto si ich nebude chcieť dať s ruky.

Budeme Vám povďační keď mikrofily takých dopisov laskave pošle- te (Room 1121, 381 Park Avenue South New York, N. Y. 1006, USA), aby sme ich naraz poslali prof. Jiráskovi.

Publikace SVU návštěvníkům z Československa.

Návštěvníci z Československa, kteří mají zájem o publikace Společnosti pro vědu a umění, mohou je dostat zdarma v kanceláři SVU, pokoj č. 1121, 318 Park Avenue South, New York City (roh 27mé ulice) v úředních hodinách od 9. 30 dopoledne do 1. 30 hod. odpoledne. Telefon 212-686-4220.

Generální tajemník SVU v Torontě.

Generální tajemník SVU, profesor V. Andic navštívil koncem října Toronto, kde byl slavnostním řečníkem na vzpomínce 49. výročí založení ČSR a kde se rovněž účastnil schůzky členů SVU. Ve svém projevu v Masarykově domě 29. října, prof. Andic zdůraznil, že Slováci se účastnili všech velkých historických dějů našich národů, a zvláště se zabýval Masarykovou koncepcí naší dějinné úlohy. Zdůraznil, jak mnoho bylo vykonáno na Slovensku po r. 1918 a vyzdvihl, že slovenský národ se plně postavil za program generála Štefánika. V sobotu 28. října se prof. Andic účastnil schůzky členů SVU v torontské sokolovně, při níž si členové vyměnili názory na řadu palčivých problémů, zvláště pak kulturní spolupráci s čs. kulturními pracovníky. Na této schůzce byl rovněž gen. tajem-

níkem jmenován čtyřčlenný výbor, který byl pověřen svoláním valné hromady torontské odbočky.

XIV. Československý den v Chicagu.

V sokolovně Havlíček, Tyrš byl 8. října uspořádán XIV. Československý den, na němž promluvil dr. Karel Steinbach, lékař v New Yorku, o Janu Masarykovi "člověku a Evropanu, o synu matky Američanky, jež se stala československou vlastenkou, a otce Slováka, o Masarykovi světoobčanu, jenž nabyl popularity všude, kam přišel." (Denní Hlasatel, 10. října 1967). Dr. Steinbach hovořil o Masarykově neobyčejné schopnosti poznávat povahu lidí, jeho upřímné oddanosti k národu a jeho věci, jeho svéráznosti, a jeho "starostlivém mlčení".

Dr. Steinbach hovořil o čs. republice, o nadšení, vyrůstajícím z nové svobody, zvláště zapůsobil na své posluchače skvělou recitací našich básníků. O dnešní Praze řekl, že je to město "nachýlených domů a nachýlených lidí."

Pracovní skupina Společnosti pro vědu a umění v New Yorku uspořádala dne 16. května přátelský rozhovor s českým spisovatelem, francouzsky píšícím, Janem Kolárem z Camerounu, který projížděl New Yorkem. Jan Kolár po svém útěku z komunistického Československa, po krátkém pobytu v Paříži, odešel do Camerounu, kde už sídlí 19 let. Jeho paní Aja tam vlastní prosperující lékárnu a Jan Kolár píše své úspěšné romány a články. Oba odmítají přijmout státní občanství camerounské a zůstávají Čechoslováky bez vlasti, apatrides. Což nutí k zamyšlení. Je pochopitelné, že se sešlo neobvykle mnoho účastníků zvědavých si poslechnout Čechoslováka z Camerounu a byli plně odměněni. Jan Kolár i jeho paní zodpověděli mnoho dotazů týkajících se země poměrně neznámé, už proto, že až dosud v ní nedošlo k převratům a krveprolití, v jiných afrických

zemích obvyklých. Obraz země tolika různých kmenů a řečí, starodávné civilizace dávno ustrnulé, ve srazu s moderním světem, ve kterém se srážejí generace starých s generacemi vysoce kultivovaných mladých, vytvářejí situaci těžce pochopitelnou i někomu, kdo tam, jako Kolárovi, už tolik let bydlí a kde je nemožné předvídat budoucí vývoj. Zatím, řekl Kolár, by se dalo mluvit o vlně rekolonisace, prováděné velkým kapitálem v Camerounu se zachycujícím. Rekolonisace tato se ovšem podstatně liší od koloniálního režimu bývalého, který byl vystřídán erou nezávislosti a svobody, ne plně chápané, avšak rozhodně naplňující tamní obyvatelstvo hrdostí.

Washingtonská pracovní skupina SVU pořádala první přednášku období 1967-68 dne 22. září 1967 na American University ve Washingtonu, D. C. Přednášel, anglicky, Dr. Fr. Wagner, z Library of Congress na téma "The Nationality Problem in Central Europe with Regard to Czechoslovakia and Hungary after 1945". Dr. Wagner byl v létě 1946-1948 maďarským gen. konzulem v Bratislavě a účastnil se jednání o urovnání sporů mezi Maďarskem a Československem a proto mohl z vlastních poznatků podat zajímavé informace a svědectví o tom, jaké stanovisko k národnostnímu problému zaujímal tehdejší představitel slovenského polit. života Clementis, Husák, Novomeský, Široký a j. a jak se projevoval vliv Titovy Jugoslavie a Sovětského Svazu v této otázce.

Druhá přednáška se konala dne 10. listopadu na téže universitě. Přednášel prof. Dr. Josef Alcantra Win na téma "Praha před 55-60 lety, kdy jsem v Růžové ulici potkával Antonína Sovu". Dr. Winn podal ve své poutavé a humorem naplněné přednášce kaleidoskopický obraz života pražského lidu na začátku dvacátého století ve všech projevech denního zá-

mu Pražanů o tehdejší události literární, kulturní, politické a společenské ještě v době rakousko-uherské monarchie.

V prosinci bude přednáseti bývalý čs. poslanec Čeněk Torn z Chicaga na téma "Národní souručenství".

J. Z.

Antonín Cekota novým předsedou pracovní skupiny SVU v Torontě. Na valné hromadě pracovní skupiny SVU v Torontě byl novým předsedou zvolen Antonín Cekota. Jan Rubeš byl zvolen místopředsedou, Mirko Janeček tajemníkem, Jaroslav Reichl pokladníkem a Dagmar Ledlová - Kopecská programovou referentkou.

ČSA STREŽÍ Vaši budoucnost

Někteří lidé, když slyší o životním pojištění, odpoví ihned, že žádné nepotřebují, že v ně nevěří, a nebo že své úspory mohou lépe a výhodněji investovat.

Takovou jednostranou odpověď si prakticky nemůže dovolit nikdo z nás a nejméně živitel rodiny. Dokazatelné zkušenosti potvrzují, že právě ti v životní pojištění "nevěřící", stávají se obvykle "věřícími" když už je pozdě.

Kolik tak zvaných "zkušených" investorů ztratilo poslední cent ve svých investicích, kolik tak zvaných "pojištěných" spořitelů bylo zavřeno a vkladatel musel v obavách čekat dlouhou dobu na výplatu svých úspor a v mnohých případech část jejich ztratil?

Za téměř sto třinácti let existence, jeden jediný člen ČSA nelitoval, že si zakoupil její bratrské životní pojištění. Otázeme-li se sami sebe zda si dnes někdo může dovolit bez životního pojištění býti, zdravý rozum za nás odpoví, že NIKDO. Proto jednota ČSA dnes sdružuje ve svých řadách desetitisíce spokojených členů, kteří v její bratrské životní pojištění nejen věří, ale denně se o jeho výhodách přesvědčují.

V ČSA nejen, že nic neriskujete, ale

naopak, proti největšímu riziku, které ohrožuje každého z nás, to jest nadále smrti - jste 100 procentně pojištěni jejím osvědčeným životním pojištěním.

ČSA má zastoupení ve většině stá-

tů Unie. Její adresa je: ČSA, 2138 So. 61st Court, Cicero, Illinois - 60650, kde zkušený personál jest připraven podati vám ústně či písemně veškeré informace. V jednotě ČSA budete šťastni a spokojeni.

You don't have to join Sokol USA

...to participate in their great
fraternal insurance program

But you'll be smart if you do!

Because, as a Member, you can take part in all the many Sokol activities — the Physical Training Gymnasiums, the Recreation Centers, the Athletic Fields, the Libraries, the Vacation Centers, the Little Theater Groups, the Banquet Halls.

As a Member, you'll gain Physical and Spiritual enrichment, Family Strength and Security.

But if insurance is all you want, you can get it.

- STRAIGHT LIFE
- LIMITED PAYMENT LIFE
- ENDOWMENT
- HOSPITAL INDEMNITY
- TERM INSURANCE
- MORTGAGE PROTECTION
- FAMILY INCOME
- MEDICARE EXTENSION

For further information write to:

SOKOL USA,

276 Prospect St. • Box 189 • East Orange, N. J. 07019

76th year of fraternal benefits

ZPRÁVY SVU, CSASA News, Official organ of the Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc., 381 Park Avenue South, Room 914, New York, N. Y. 10016, USA. - Published monthly except July and August. - Editor: Josef Čermák. Contributing Editors: P. Felix Mikula, F. C. Štěrba. - Printed by Litera Printing Co.,

Subscription for non-members: \$3.00 per year.
